

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

Evidenčné číslo: 17100/B/2011/2726580634

**ZHODNOTENIE SÚASNÝCH SPÔSOBOV OBSTARANIA
DLHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU**

Bakalárska práca

2011

Jana Buckulíková

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

**ZHODNOTENIE SÚ ASNÝCH SPÔSOBOV OBSTARANIA
DLHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU**

Bakalárska práca

Študijný program: 6209 7 00 Ú tovníctvo
Študijný odbor: 3.3.12 Ú tovníctvo
Koliace pracovisko: Katedra ú tovníctva a audítorstva
Kolite : Ing. Eva Turská

Bratislava 2011

Jana Buckul íková

ZADANIE ZÁVERE NEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Jana Buckulíková

Študijný program: Útovníctvo (Jednoodborové štúdium, bakalársky I. st. denná forma)

Študijný odbor: 3.3.12 Útovníctvo

Typ závere nej práce: Bakalárska závere ná práca

Jazyk závere nej práce: slovenský

Názov: Zhodnotenie súasných spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku.

Anotácia: Obsahom bakalárskej práce je charakteristika jednotlivých spôsobov, prostredníctvom ktorých môžu podnikateľské subjekty obstaráva dlhodobý hmotný majetok, ich útovné zobrazenie a analýza výhod a nevýhod jednotlivých spôsobov.

Vedúci: Ing. Eva Turská

Katedra: KÚA FHI a Katedra útovníctva a audítorstva FHI

Vedúci katedry: doc. Ing. Miloš Tumpach, PhD.

Dátum zadania: 30.09.2010

Dátum schválenia: 19.10.2010

doc. Ing. Miloš Tumpach, PhD.

vedúci katedry

estné vyhlásenie

estne vyhlasujem, že závere nú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla v-etku poufitú literatúru.

Dátum: 04. 05. 2011

.....
(podpis študenta)

ABSTRAKT

BUCKULÍKOVÁ, Jana: *Zhodnotenie súasných spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku*. o Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. o Vedúci závere nej práce: Ing. Eva Turská. o Bratislava: FHI EU, 2011, 34 s.

Cieľom závere nej práce bolo vysvetliť a priblížiť jednotlivé spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku z teoretického a praktického hľadiska.

Práca je rozdelená do troch kapitol. Obsahuje 7 schém.

Prvá kapitola sa venuje definovaniu a obsahovému vymedzeniu dlhodobého hmotného majetku. Zaoberá sa aj charakteristikou oceňovacích veličín a všeobecnému zobrazeniu dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve.

V ďalšej časti sa charakterizuje cieľ, ktorý spracovaním práce sledujeme, a zároveň metodiku práce a metódy skúmania použité pri písaní práce.

Záverečná kapitola sa zaoberá podrobným opisom jednotlivých spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku a ich správnym účtovným zobrazením.

Výsledkom riešenia danej problematiky je zobrazenie konkrétnych spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku na vybraných účtovných prípadoch z praxe a ich zhodnotenie.

Kľúčové slová:

dlhodobý hmotný majetok, obstaranie kúpou, vytvorenie vlastnou činnosťou, obstaranie darovaním, obstaranie preradením z osobného užívania do podnikania, finančný prenájom.

ABSTRACT

BUCKUL ÍKOVÁ, Jana: *Assessment of the current ways of acquisition of long-term tangible assets* ó University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. ó The head of the thesis: Ing. Eva Turská. ó Bratislava: FHI EU, 2011, 34 p.

The aim of the thesis was to explain and make you close different ways of acquisition long-term tangible assets of the theoretical and practical point of view.

The work is divided into three chapters. It contains 7 schemes.

The first chapter deals with the definition and content long-term tangible assets. It also deals with the characteristics valuation parameters.

There is characterized the aim of thesis in another chapter, which we observe by working-out of the work, and also the procedures and methods used in writing of the work .

The last chapter deals with a detailed description of various ways of acquisition of long-term tangible assets and their proper accounting view.

The result of solving the problem is the demonstration of specific ways of acquisition of long-term tangible assets in selected cases of accounting practice and their evaluation.

Key words:

long-term tangible assets, acquisition of purchase, create by on activity, acquisition trough gift, acquisition reassignment of personal use to business, financial leasing.

O B S A H

Úvod	7
1 Sú asný stav rie-enej problematiky doma a v zahrani í.....	9
1.1 Definícia a obsahové vymedzenie dlhodobého hmotného majetku	9
1.2 Oce ovanie dlhodobého hmotného majetku	13
1.3 Zobrazenie dlhodobého hmotného majetku v ú tovníctve	15
2 Cie práce, metodika práce a metódy skúmania.....	17
3 Výsledky práce a diskusia	18
3.1 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku kúpou	18
3.2 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku vlastnou innos ou	21
3.3 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku darovaním	22
3.4 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku preradením z osobného uffívania do podnikania	25
3.5 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe zmluvy o kúpe najatej veci	26
Záver	31
Zoznam poufitej literatúry	34

Úvod

Každá útovná jednotka chce úelne plni svoje funkcie a dosahova tak ciele, ktoré si stanoví. Na to v-ak potrebuje množstvo prostriedkov, ktoré si obstaráva alebo sama vytvára a s ktorými úelne hospodári. V-etky tieto prostriedky súhrne ozna ujeme pojmom majetok podniku. Tento majetok môfle ma charakter hmotný (napr. budova), nehmotný (software) ale aj pe afný (peniaze v hotovosti). Jeho podstatnú a ve mi dôlefitú sú as tvorí práve dlhodobý hmotný majetok.

V-eobecne môfleme dlhodobý hmotný majetok definova ako majetok, ktorého obstarávacia cena je vy-ia ako 1 700 p a doba pouffite nosti dlh-ia ako jeden rok. Dlhodobý hmotný majetok predstavuje majetok, ktorý útovná jednotka nespotrebuva jednorazovo, ale pomocou neho dlhodobo produkuje nové hodnoty. Tvorí sú as neobefného majetku podniku a zároveň dlhodobo ovplyv uje aj jeho situáciu.

Cie om závere nej práce bolo nielen charakterizova dlhodobý hmotný majetok ako významnú sú as majetku, vystihnú jeho obsahové vymedzenie, identifikova spôsoby ocenenia dlhodobého hmotného majetku, ale hlavne poukáza na sú asné spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku a ich zobrazenie v útovníctve. V sú asnosti existujú viaceré alternatívy obstarania dlhodobého hmotného majetku, z ktorých si môfle útovná jednotka vybra o najvýhodnej-í spôsob (napr. nákup z vlastných zdrojov, z úveru at .).

Závere ná práca je rozdelené na tri kapitoly. Podstatou prvej kapitoly je obsahové vymedzenie dlhodobého hmotného majetku. Dlhodobý hmotný majetok je vymedzený pod a postupov útovania pre podnikate ov na jednotlivé zloflky, pri om každá jedna zloflka je následne charakterizovaná. Sú as ou tejto kapitoly je aj oce ovanie dlhodobého hmotného majetku, kde sme si vymedzili jednotlivé oce ovacie veli iny a uviedli prípady kedy sa ktoré pouffivajú. Záver prvej kapitoly tvorí zobrazenie dlhodobého hmotného majetku v útovníctve, kde sme rozli-ovali majetok odpisovaný a majetok neodpisovaný.

V druhej kapitole sme si zadefinovali hlavný, ale aj ved aj-í cie bakalárskej práce. Priblífil sme aj metódy skúmania, ktoré boli vyuffivvané pri písaní práce.

Tretia kapitola je zameraná na zobrazenie spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku pomocou schém a ú tovných prípadov, a to nie len z teoretického, ale aj z praktického h adiska. Na lep–ie vysvetlenie a pochopenie danej problematiky sú tu pouflité aj príklady ku každému spôsobu obstarania dlhodobého hmotného majetku.

1 Sú asný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 Definícia a obsahové vymedzenie dlhodobého hmotného majetku

Pri definovaní dlhodobého hmotného majetku sa vychádza z rôznych právnych noriem ako sú:

- **Zákon . 431/2002 Z. z.** o účtovníctve v znení neskorších predpisov (alejen šzákon o účtovníctve),
- **Opatrenie ministerstva financií Slovenskej republiky . 23054/2002-92,** ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (alejen špostupy účtovania pre podnikateľov),
- **Zákon . 595/2003 Z. z.** o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (alejen šzákon o dani z príjmov) a alie.

V zmysle zákona o účtovníctve šmajetkom sú tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické účtky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť, vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkov.¹

Sám názov hovorí, že ide o majetok, ktorý je určený na používanie na obdobie dlhšie ako jeden rok. Svoje funkcie plní niekoľko rokov. Jeho hlavnou úlohou je zabezpečenie, podpora a rozširovanie existujúce podnikateľskej aktivity.

Má fyzickú podobu a používa sa predovšetkým pri výrobe výrobkov, pri predaji tovaru alebo poskytovaní služby. Nevstupuje do výrobkov, netvorí ich podstatu, ale výdavky na jeho obstaranie sa postupne prenášajú do nákladov. Obstaráva sa s cieľom jeho používania v prevádzkovej činnosti účtovnej jednotky.

Pri používaní sa opotrebováva, čím sa znižuje jeho hodnota. Z hľadiska likvidity dlhodobý hmotný majetok dlhodobo viaže peňažné prostriedky v rôznych zložkách majetku, a preto je súčasťou neobčinného majetku podniku.

¹ Zákon . 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 2, ods. 4.

Podľa postupov určovania pre podnikateľov sa dlhodobým hmotným majetkom rozumejú:

- a) pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu;
- b) samostatné huteľné veci a súbory huteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyjadrom ako je suma ustanovená v osobitnom predpise (osobitným predpisom, na ktoré sa postupy určovania pre podnikateľov odvolávajú, je zákon o dani z príjmov), t.j. 1700 p. Útovná jednotka môže na základe vlastného rozhodnutia určiť, či dlhodobým hmotným majetkom budú aj samostatné huteľné veci, ktorých ocenenie je 1700 p a nižšie, ak doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok;
- c) pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky;
- d) základné stádo a ťľľné zvieratá;
- e) otvárky nových lomov, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku. Súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby (napr. komunikácie), ktoré svojím vyhotovením, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie rekultivácie.

Pozemky sú to v-ťľky pozemky, ku ktorým má útovná jednotka vlastnícke právo, napr. poľnohospodárske pozemky, lesné pozemky. V prípade, keď sa obstaral pozemok, ktorého súčasťou je stavba, je potrebné ich v útovníctve zaútovať oddelene. Súčasťou obstarávacej ceny pozemku je aj hodnota kúpeného lesa, ak ho podnik kúpil za účelom jeho pestovania. Hodnota ovocných stromov, kríkov, ríbezlí sa nezahľľá do ceny pozemku, pretože ide o pestovateľské celky trvalých porastov.

Stavby, byty a nebytové priestory ō pod stavbou rozumieme stavebnú konštrukciu, ktorá je pevne spojená so zemou a je postavená prostredníctvom stavebných prác zo stavebných výrobkov, napr. pozemné stavby, bytové a nebytové budovy. Osobitnú súčasť tejto skupiny tvoria aj tzv. inžinierske stavby. Sú to v-ťľky tie stavby, ktoré nemajú charakter budov ako napr. mosty, tunely, ťľľezniťľné dráhy. O stavbách sa v útovníctve útoťľ tuje bez ohľadu na ich stavebno-technické vyhotovenie, účel a čas trvania. Bez ohľadu na to, či ide o stavby trvalé alebo dočasné, v-ťľky zaradíme medzi dlhodobý hmotný majetok.

Umelecké diela – zahŕňajú sem všetky výtvarné diela a umelecké predmety, ktoré nie sú súčasťou stavebných objektov, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu.

Zbierky – reprezentujú predmety zobrazujúce historický alebo technický vývoj v podnikateľskej činnosti útvarnej jednotky, hnutelne kultúrne pamiatky.

Predmety z drahých kovov – ide predovšetkým o predmety, ktorých podstatnú súčasť tvorí drahý kov, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu. Do tejto skupiny predmetov nepatrí materiál z drahého kovu určený na spotrebu napr. výrobu šperkov.

Samostatné hnutelne veci a súbory hnutelných vecí – sú to najmä stroje, prístroje, dopravné prostriedky, inventár (napr. nábytok, elektrické spotrebiče). Za súbor hnutelných vecí pokladáme súčasť výrobného alebo iného celku, napr. počítačové siete, technologické linky a pod. Ak samostatná hnutelná vec, resp. súbor hnutelných vecí nespĺňa cenové kritérium, t.j. sumu vyššiu ako 1700 €, doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok a má samostatné technicko-ekonomické určenie, môže byť útvarná jednotka podľa vlastného uváženia v súlade s postupmi určovania zaradená medzi dlhodobý hmotný majetok alebo útovar o nej ako o zásobách. O hnutelných veciach s dobou použiteľnosti najviac jeden rok sa útojuje bez ohľadu na obstarávaciu cenu ako o zásobách.

Pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky – bez ohľadu na ich cenu sem patria pestovateľské celky:

- a) *ovocných stromov (vysádzaných na súvislom pozemku s výmerou nad 0,25 ha v hustote najmenej 90 stromov na 1 ha),*
- b) *ovocných kríkov (vysádzaných na súvislom pozemku s výmerou nad 0,25 ha v hustote najmenej 1000 kríkov na 1 ha),*
- c) *chmeľu a viniča.*²

Porasty, ktorých doba plodnosti nepresahuje hranicu troch rokov, sa nepovažujú za dlhodobý hmotný majetok. Pestovanie chmeľu a viniča si vyžaduje nejaké oporné konštrukcie, ktoré sa považujú za príslušenstvo trvalých porastov.

Základné stádo a ďalšie zvieratá – do tejto samostatnej súčasti dlhodobého hmotného majetku zahrňujeme bez ohľadu na obstarávaciu cenu dospelé chovné a plemenné zvieratá pre účel hospodárskeho využitia. Pod hospodárskym účelom chápeme najmä produkciu mlieka, vlny, rodenie mláďat. Dospelosť týchto zvierat je stanovená zootechnickými zásadami, ako sú napr. spôsobilosť na rozmnožovanie, veková hranica. Ide napr. o kone plemenné, úžitkové a chovné, hovädzí dobytok plemenný a chovný, ovce

² TĽOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Útovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 50.

plemenné a chovné, kozy plemenné a chovné, k dle sliepok, ka íc at . Patria sem aj zvieratá ostatných hospodárskych vyufflívaných chovov napr. muflóny, p-trosy, v prípade, že ich vyufflíte nos v chove je dlh-ia ako -tyri roky.

Otvárky nových lomov, pieskovní a hlinísk ó považujeme ich za samostatný dlhodobý hmotný majetok len v tom prípade, ak nezvy-ujú obstarávaciu cenu majetku. Ve mi dôleflitým bodom pri tejto kategórii je stanovenie doby poufflíte nosti, pretože je východiskom pre stanovenie doby odpisovania.

Technická rekultivácia ó jej podstatou sú náklady vynaložené na úpravu pozemkov. Dlhodobým hmotným majetkom je technická rekultivácia aj v takom prípade, ak ju podnik vykonal na pozemkoch, ktoré nie sú jeho vlastníctvom (napr. prístupová cesta k erpacej stanici na prenajatom pozemku).

Technické zhodnotenie ó sú to náklady, ktoré boli vynaložené na:

- nadstavby ó stavby zvy-ujú,
- prístavby ó stavby roz-irujú,
- stavebné úpravy ó znamenajú podstatné zmeny vnútorného zariadenia a zmeny vzh adu stavby,
- rekon-trukciu ó ide o zmenu ú elu poufflíta, kvalitatívnu zmenu výkonnosti alebo technických parametrov majetku,
- modernizáciu ó predstavuje roz-írenie vybavenosti alebo poufflíte nosti majetku o také sú asti, ktoré napriek tomu, že ich pôvodný majetok neobsahoval, tvoria neoddeliteľnú sú as majetku.

Ocenenie jednotlivého dlhodobého hmotného majetku sa zvý-í o hodnotu technického zhodnotenia v tom prípade, ak celkové náklady za ú tovné obdobie sú vy-íe ako 1700 € a technické zhodnotenie bolo v tomto ú tovnom období uvedené do poufflívania. Ak náklady nepresiahnu sumu 1700 €, bude ú tovná jednotka rozhodova í sa vynaložené náklady budú považova za technické zhodnotenie, a teda zvý-ia ocenenie daného dlhodobého hmotného majetku alebo sa tieto náklady budú považova za náklady daného ú tovného obdobia.

Sú as ou dlhodobého hmotného majetku je aj jeho príslu-enstvo, napr. prídavné alebo výmenné zariadenie, ktoré tvorí sú as jeho ocenenia a evidencie. Príslu-enstvo predstavujú také veci, ktoré patria vlastníčkovi hlavnej veci a ten rozhodne, aby sa trvale ufflívali s hlavnou vecou. Napr. príslu-enstvom automobilu je rezervné koleso, náradie

a pod. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo sa k hlavnej veci priradí dodatočne (napr. tlačiareň k počítaču). V prípade, ak príslušené predmety netvorí s hlavnou vecou jeden celok, ide o samostatné hmotné veci.

1.2 Oceňovanie dlhodobého hmotného majetku

O dlhodobom hmotnom majetku nestačí uviesť len v naturálnom (fyzickom) vyjadrení, pretože účtovníctvo by potom neposkytovalo porovnateľné informácie o hodnote jednotlivých zložiek majetku danej účtovnej jednotky. Preto je veľmi dôležité, aby sa jednotlivé zložky dlhodobého hmotného majetku vyjadrili aj v spoločnom ekonomickom ekvivalente, t. j. v peňažných jednotkách. Veľmi podstatný je správny výber oceňovacej veličiny a ceny.

V súlade so zákonom o účtovníctve sa dlhodobý hmotný majetok oceňuje:

- ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu,
- ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Schéma 1: Oceňovacie veličiny ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu

Spôsob obstarania majetku	Oceňovacia veličina
▪ kúpou	obstarávacia cena
▪ vytvorený vlastnou činnosťou	vlastné náklady
▪ bezodplatným nadobudnutím (dar) ▪ preradením z osobného vlastníctva do podnikania ▪ novozistený pri inventarizácii a v účtovníctve doteraz nezachytený	reprodukčná obstarávacia cena
▪ majetok nadobudnutý vkladom alebo kúpou podniku alebo jeho časti, zámenou	reálna hodnota

Zdroj: spracované podľa: ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Účtovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 52.

Obstarávacou cenou sa rozumie *šcena, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s jeho obstaraním.*³ Je to v podstate kúpna cena dlhodobého hmotného majetku zaplatená dodávateľovi a vedieť aj o náklady súvisiace s jeho obstaraním ako napr. prepravné, montážne, clo, náklady súvisiace s prípravou a zabezpečením výroby a pod. Pri dlhodobom hmotnom majetku je súčasťou obstarávacej ceny aj daň z pridanej hodnoty, a to:

- u neplatíte obojtejto dane,
- u platíte obojtejto dane v prípade, keď nemôžeme odpočítať daň na vstupe pri nákupe dlhodobého hmotného majetku podľa zákona o dani z pridanej hodnoty (napr. nákup nápojov určených na pohostenie).

Do obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku sa nezahŕňajú cestná daň, daň z príjmov a podobné dane zaplatené v zahraničí, ani iné náklady ako je napr. pokuta za oneskorené dodanie tohto majetku.

Reprodukčnou obstarávacou cenou sa rozumie *šcena, za ktorú by sa majetok obstaral v prípade, keby sa o ňom úctivo.*⁴ Reprodukčnú obstarávaciu cenu stanoví súdny znalec. Touto cenou sa oceňuje napr. darovaný majetok, majetok zistený ako prebytok pri inventarizáciách a pod.

Vlastnými nákladmi sa pri dlhodobom hmotnom majetku vytvorenom vlastnou činnosťou rozumie *špriame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a nepriame náklady, ktoré sa vzťahujú na výrobu alebo inú činnosť.*⁵ Priame náklady predstavujú priame mzdy, priamy materiál a nepriame náklady napr. spotreba energie, odpisy atď.

Reálnou hodnotou sa *šoceňuje majetok nadobudnutý vkladom alebo kúpou iného podniku alebo jeho aktív.*⁶ Je to cena, ktorá je určená buď ako tržová cena alebo cena určená kvalifikovaným odhadom alebo posudkom znalca, prípadne môže ísť o ocenenie podľa osobitného predpisu.

Každá účtovná jednotka ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, zohľadňuje aj predpokladané riziká a straty týkajúce sa majetku a záväzkov, ktoré sú známe, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. V účtovníctve môžeme oceniť dlhodobého hmotného majetku upraviť pomocou odpisov (pri trvalom znížení hodnoty, ak nejde o odpis) alebo pomocou opravných položiek (ak je predpoklad zníženia

³ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 25, ods. 5.

⁴ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 25, ods. 5.

⁵ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 25, ods. 5.

⁶ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 25, ods. 1.

hodnoty majetku v porovnaní s jeho ocenením v účtovníctve opodstatnený). V oboch prípadoch ide o zníženie ocenenia dlhodobého hmotného majetku. Toto zníženie hodnoty sa musí zohľadniť vždy, bez ohľadu na to, či výsledok hospodárenia za dané účtovné obdobie je zisk alebo strata. O zvýšení ocenenia dlhodobého hmotného majetku podľa zásady sa neuplatňuje právnej normy účtovná jednotka neútuje.

1.3 Zobrazenie dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve

Dlhodobým hmotným majetkom sa spravidla stávajú jednotlivé zložky tohto majetku ich uvedením do používania. Pod uvedením dlhodobého hmotného majetku do používania rozumieme zabezpečenie všetkých technických funkcií, ktoré sú potrebné na začatie používania a taktiež splnenie všetkých povinností, ktoré sú určené právnymi predpismi (ekologické, požiarné).

Dovtedy, kým sa obstaraný dlhodobý hmotný majetok a jeho jednotlivé zložky uvedú do používania, sa sledujú na spoločnom účte **042 0 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku**. Tento účet v účtovníctve predstavuje kalkulačný účet, ktorého úlohou je zachytiť kúpnu cenu aj všetky náklady spojené s obstaraním dlhodobého hmotného majetku. Sumarizáciou týchto nákladov potom vyčíslime obstarávaciu cenu, resp. reprodukčnú obstarávaciu cenu alebo skutočné vlastné náklady.

V účtovníctve podnikateľských subjektov sa dlhodobý hmotný majetok sleduje v účtovej triede **0 0 Dlhodobý majetok**, v ktorej sa útuje o:

- dlhodobom majetku a jeho obstaraní,
- preddavkoch poskytnutých na dlhodobý majetok,
- oprávkách a opravných položkách k dlhodobému majetku.

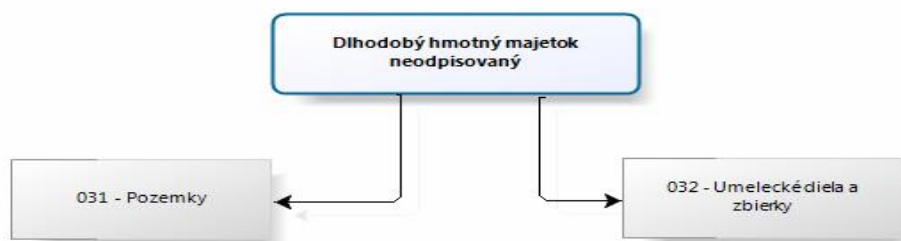
V tejto účtovej triede sa útuje hlavne o dlhodobom hmotnom majetku, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo, prípadne právo správy ak ide o sťahovaný majetok.

Na zachytenie jednotlivých zložiek dlhodobého hmotného majetku sú v účtovníctve vymedzené v rámci účtovej osnovy dve účtové skupiny:

02 0 Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný a

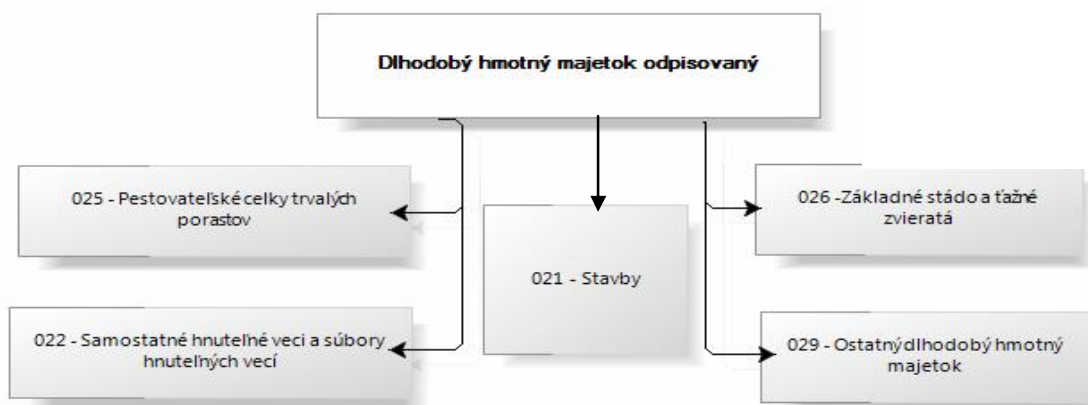
03 0 Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný.

Schéma . 2: Ú ty dlhodobého hmotného majetku - neodpisovaný

Zdroj: spracované podľa: LOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Ú tovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 54.

Schéma . 3: Ú ty dlhodobého hmotného majetku - odpisovaný

Zdroj: spracované podľa: LOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Ú tovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 54.

V schéme . 2 môžeme vidieť, ktoré ú ty dlhodobého hmotného majetku sú súčasťou dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa neodpisuje a v schéme . 3 ú ty pre dlhodobý hmotný majetok odpisovaný. Takéto členenie ú tova má veľmi dôležitý význam v ú tovníctve, keď sa ú tovná jednotka rozhoduje podľa zákona o dani z príjmov, ktorý priamo stanovuje či majetok bude odpisovaný alebo daný majetok nebude odpisovaný.

V tejto prvej kapitole sme si priblížili majetok z jeho teoretickej stránky, uviedli sme, čo patrí pod dlhodobý hmotný majetok podľa postupov ú tovania pre podnikateľov a ako správne oceniť dlhodobý hmotný majetok. Práve pri ocenení dlhodobého hmotného majetku má veľmi podstatný význam spôsob jeho obstarania. Spôsobom obstarania a ako aj jeho správne ú tovanie sa budeme venovať v tretej kapitole tejto práce.

2 Cie práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavný cieľom bakalárskej práce je preskúmať problematiku spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku. Pôjde o zhodnotenie jednotlivých spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku používaných v súvislosti. Na naplnenie primárneho cieľa je potrebné postupne spracovať nasledujúce čiastkové ciele:

- definovať a obsahovo vymedziť dlhodobý hmotný majetok,
- charakterizovať účelové veľkosti a správne ich aplikovať podľa spôsobu obstarania dlhodobého hmotného majetku,
- zachytiť dlhodobý hmotný majetok v účtovníctve, vymedziť úroveň osnovej, na ktorých účtovných jednotkách účtujú o dlhodobom hmotnom majetku a jeho obstaraní,
- zobrazí jednotlivé spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku, a to na príkladoch fiktívnych účtovných jednotiek a vzorových účtovných prípadoch.

Na dosiahnutie stanoveného cieľa je veľmi podstatné vybrať správne metódy a postupy tak, aby boli všetky informácie využitú efektívne. Pod metódou rozumieme cieľavedomý postup, prostredníctvom ktorého formujeme určité východiskové skutočnosti na plánovaný cieľ. V našom prípade boli použité dve metódy a to **analýza** a **syntéza**. Obe dve metódy zaradíme medzi všeobecné vedecké metódy.

Proces, pri ktorom problém rozdelíme na jednotlivé časti, ktoré následne skúmame a snažíme sa odhaliť ich podstatu, čiže vyberáme podstatné fakty, ktoré nám pomôžu osvetliť podstatu nášho problému, označujeme pojmom **analýza**.

Opakovaný proces analýzy je **syntéza**, pomocou ktorej sledujeme vzťahy medzi faktami, skúmame vzájomné súvislosti medzi týmito vzťahmi a na tomto základe potom môžeme vyjadriť skúmanú udalosť s jej podstatnými znakmi a vzťahmi.

Uvedené metódy skúmania, ktoré sme použili v našej bakalárskej práci vychádzajú predovšetkým z možností, ktoré sú dané dostupnými zdrojmi ako sú literatúra, odborné časopisy a internet.

3 Výsledky práce a diskusia

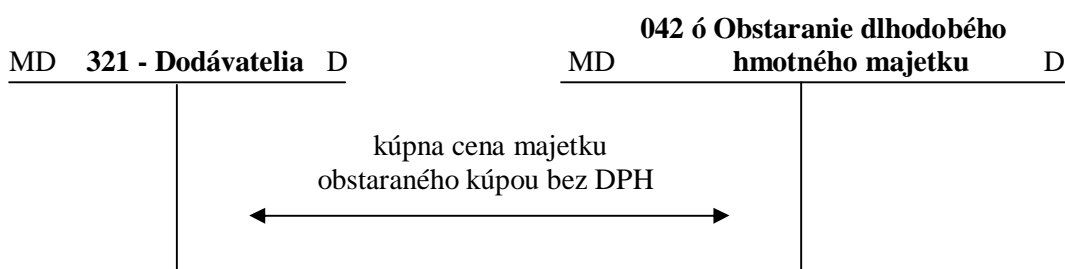
V dnešnej dobe si útovná jednotka môže vybrať z viacerých spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku. Jej rozhodnutie závisí od skutočností, či na obstaranie majetku použije vlastné alebo cudzie zdroje. V prípade, keď sa rozhodne použiť vlastné zdroje môže si obstaraný majetok kúpiť alebo si daný majetok môže vytvoriť aj vlastnou inštaláciou. Pri použití cudzích zdrojov je veľmi známy finančný prenájom, t.j. leasing. Všetky spomenuté, ale aj ďalšie spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku si v tejto časti bakalárskej práce bližšie identifikujeme a priblížime na praktických príkladoch.

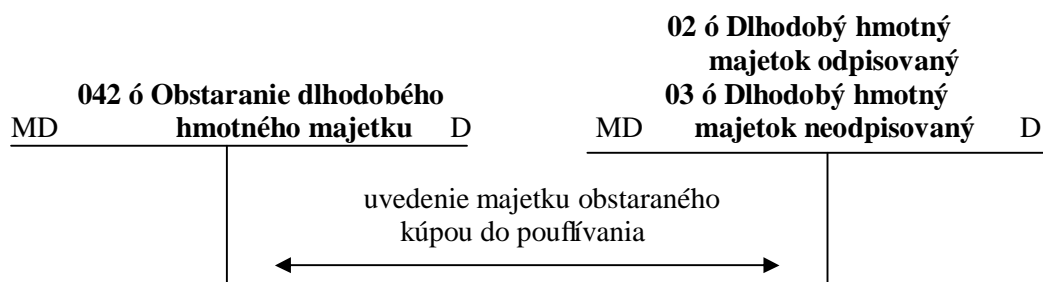
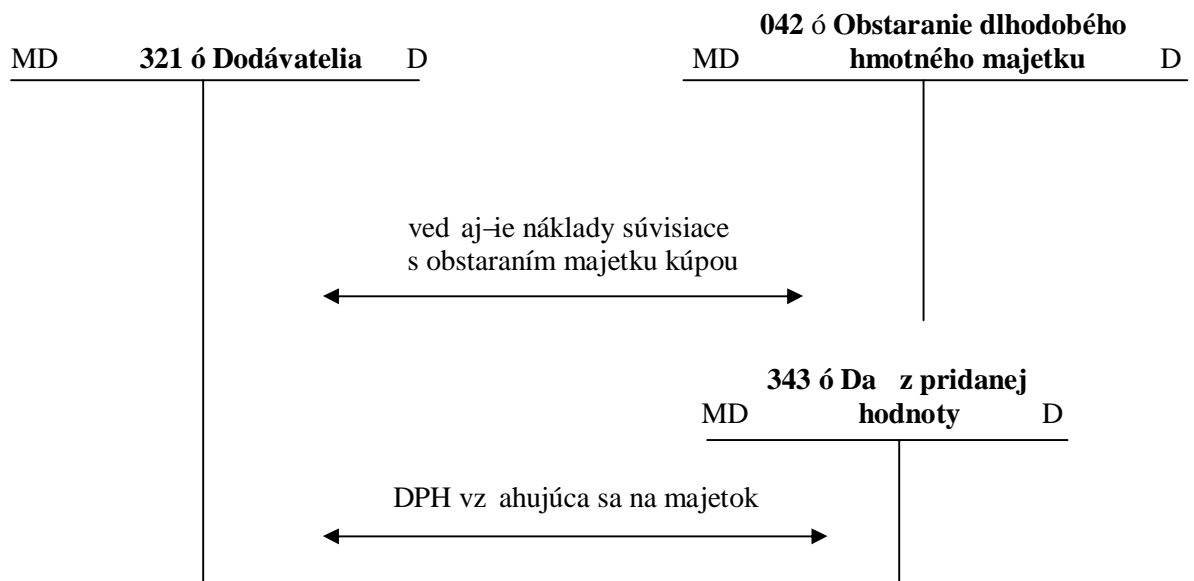
3.1 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku kúpou

Najčastejší spôsob obstarania dlhodobého hmotného majetku je kúpa tohto majetku od domáceho, prípadne zahraničného dodávateľa. Tento spôsob obstarania znamená, keď dlhodobý hmotný majetok bol zakúpený v hotovosti, na faktúru alebo dodávateľským spôsobom. Pri niektorých druhoch majetku nevzniknú náklady v momente obstarania, ale vznikajú postupne (napr. stavba). Počas obstarania po dohode s dodávateľom môže byť časť obstarávacej ceny za obstaraný dlhodobý hmotný majetok uhradená dopredu vo forme preddavku.

Cena obstaraného majetku a všetky náklady súvisiace s jeho obstaraním sa účtujú na účte 042 o Obstaranie dlhodobého hmotného majetku. Táto cena sa označuje ako obstarávacia cena. Dlhodobý hmotný majetok sa po obstaraní uvádza do používania a dokladom je protokol o zaradení dlhodobého hmotného majetku do používania.

Schéma 4: Útočné zobrazenie obstarania dlhodobého hmotného majetku kúpou

Zdroj: spracované podľa: TĽOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Útovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 55.

Príklad: Obstaranie dlhodobého hmotného majetku kúpou od domáceho dodávateľa

Útovňá jednotka Petrášek, s. r. o., ktorá sa zaoberá výrobou a predajom nábytku, sa rozhodla obstará si od útovnej jednotky DrevoEfekt, s. r. o., výrobné zariadenie, ktorého cena je 9 000 € bez DPH. Prepravu aj montáž tohto výrobného zariadenia zabezpečila útovňá jednotka KoNko, s. r. o., ktorá si za tieto poskytnuté služby fakturovala sumu 500 € bez DPH. V súvislosti s obstaraním výrobného zariadenia dodávateľským spôsobom vznikli tieto útovné prípady:

P. .	Ú tovný doklad	Opis ú tovného prípadu	þ	MD	D
1.	PFA	Nákup výrobného zariadenia a) cena zariadenia b) DPH (20%) c) celková suma	9 000,- 1 800,- 9 800,-	042 343 -	- - 321
2.	PFA	Preprava a montáþl a) cena prepravy a montáþe b) DPH (20%) c) celková suma	500,- 100,- 600,-	042 343 -	- - 321
3.	VBÚ	Úhrada faktúry firme DrevoEfekt	9 800,-	321	221
4.	VBU	Úhrada faktúry firme KoNko	600,-	321	221
5.	IÚD/PZP	Zaradenie výrobného zariadenia do pouþívania	9 500,-	022	042

Príklad: Obstaranie dlhodobého hmotného majetku kúpou zo zahrani ia

Ú tovná jednotka NAOMI, s. r. o., ktorá sa zaoberá výrobou textilnej a koflenej konfekcie, sa rozhodla zakúpi ťijací stroj VERITAS K-1 od zahrani ného dodávate a (mimo Európskej únie) v cene 1 800 USD za 1 ks (kurz ECB ku d u, predchádzajúcemu de uskuto nenia ú tovného prípadu bol 1 þ = 1,414 USD). Poistenie prepravy bolo zaplatené v hotovosti vo vý-ke 130 þ. Výmer colného orgánu obsahoval: clo v hodnote 130 þ a DPH v hodnote 290 þ. Vznikli tieto ú tovné prípady:

P. .	Ú tovný doklad	Opis ú tovného prípadu	þ	MD	D
1.	PFA	Nákup ťijacieho stroja (1 800:1,414)	1 273,-	042	321
2.	JCD	Clo DPH (20%) Spolu	130,- 280,60 410,60	042 343 -	- - 379
3.	VPD	Poistenie prepravy	100,-	042	211
4.	IÚD/PZP	Zaradenie ťijacieho stroja do pouþívania	1 503,-	022	042

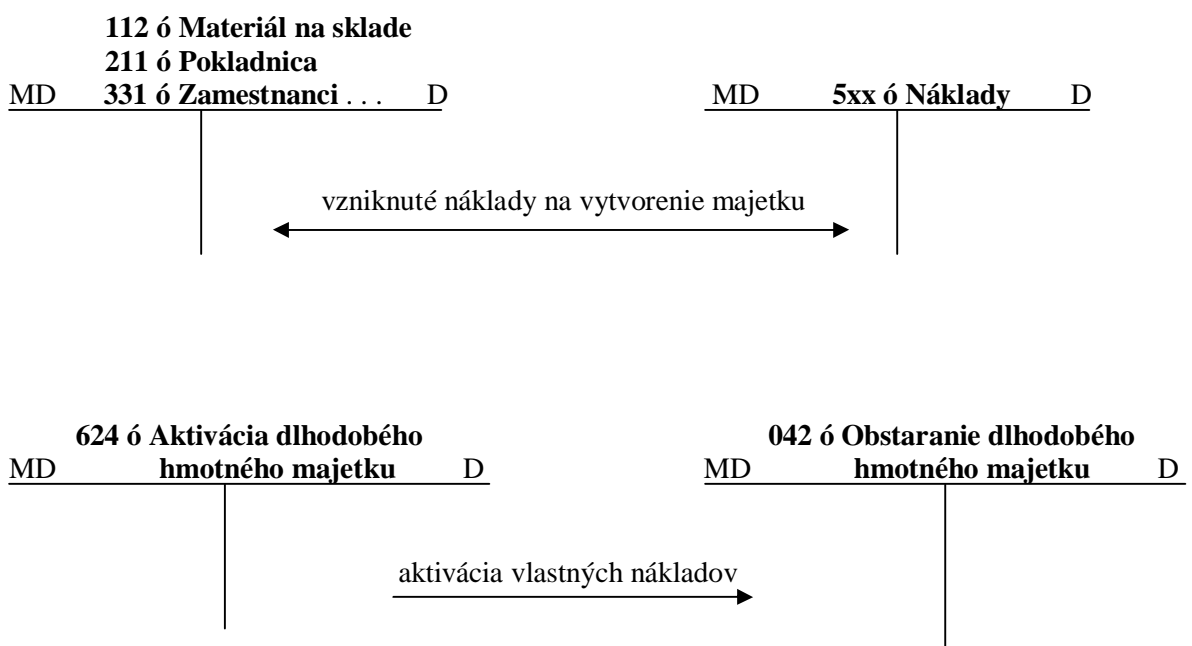
3.2 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku vlastnou innosou

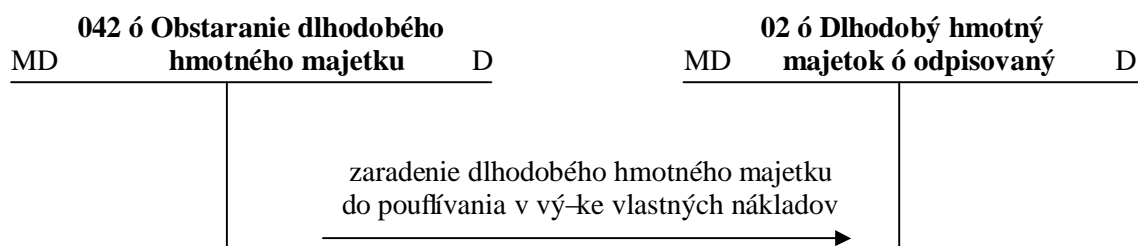
Tento spôsob obstarania majetku označujeme aj ako obstaranie dlhodobého hmotného majetku vo vlastnej réžii. Princíp účtovania spočíva v tom, že rôzne náklady, ktoré vznikajú účtovnej jednotke v súvislosti s vnútropodnikovým výrobným procesom, ako sú priame mzdy, priamy materiál a iné, sa účtujú podľa ich druhu na jednotlivých účtoch účtovnej triedy 5 Náklady. Následne pri zaradení dlhodobého hmotného majetku do používania sa tieto náklady aktivujú na jednotlivých účtoch účtovnej skupiny 62 Aktivácia.

Takto vyrobený majetok sa oceňuje oceňovacou veľkosťou, ktorá sa rovná výške vlastných nákladov vynaložených v súvislosti s dlhodobým hmotným majetkom. Po dohotovení a následnom uvedení takto obstaraného dlhodobého hmotného majetku do používania, sa jeho zaradenia účtuje na príslušný účet účtovnej skupiny 02 Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný.

Odpisy dlhodobého hmotného majetku obstaraného vlastnou innosťou môžu ovplyvňovať výsledok hospodárenia daného roka len vo výške účtovných odpisov, ktoré budú vypočítané z ceny vo výške vlastných nákladov.

Schéma . 5: Účtovné zobrazenie obstarania dlhodobého hmotného majetku vlastnou innosťou

Zdroj: spracované podľa: TĽOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Útovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 57.

Príklad: Obstaranie dlhodobého hmotného majetku vlastnou innosou

Stavebná firma si sama pre seba buduje parkovisko. Projektovú prípravu, zabezpečenie výstavby a dodávku stavebných prác uskutočňuje vlastnou innosou ó vo vlastnej réffii. Útovnej jednotke vznikli tieto útovné prípady:

P. .	Útovný doklad	Opis útovného prípadu	þ	MD	D
1.	VYD	Spotreba priameho materiálu	900,-	501	112
2.	VPD	Nákup reflijného materiálu v hotovosti a jeho okamflitá spotreba	300,-	501	211
3.	ZVL	Mzdy zamestnancom, ktorí sa podieali na výstavbe parkoviska	600,-	521	331
4.	ZVL	Zákonné sociálne a zdravotné poistenie, a) platené zamestnávateľom (35,2%) b) platené zamestnancami (13,4%)	211,20 80,40	524 331	336 336
5.	IÚD	Aktivácia vynaložených nákladov	2 011,20	042	624
6.	IÚD/PZP	Zaradenie parkoviska do pouffívania	2 011,20	021	042

3.3 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku darovaním

V špecifických prípadoch môfle útovná jednotka získa dlhodobý hmotný majetok bezodplatnou formou, a to tak, fle jej ho niekto daruje. Pri tomto spôsobe môflu vzniknú aj

ved aj-ie náklady ako napr. náklady na montáž a pod. Tieto náklady je potrebné pripočítať k cene darovaného majetku. Na základe darovacej zmluvy, ktorá sa uzatvorí medzi darcom a obdarovaným, získajú tovarná jednotka vlastnícke práva k majetku.

Povinnosť útovnej jednotky je zaplatiť daň z darovania daňovému úradu. Daň z darovania podľa postupov útovovania pre podnikateľov však nie je súčasťou ceny darovaného majetku. Ak útovná jednotka získala majetok týmto spôsobom ocení ho reprodukčnou obstarávacou cenou, ktorá je spravidla stanovená súdnym znalcom a je uvedená v darovacej zmluve.

Ak obstaráme dlhodobý hmotný majetok darovaním a majetok bude považovaný za odpisovaný, tak sa začítuje na účte 042 súvzafne s týmto:

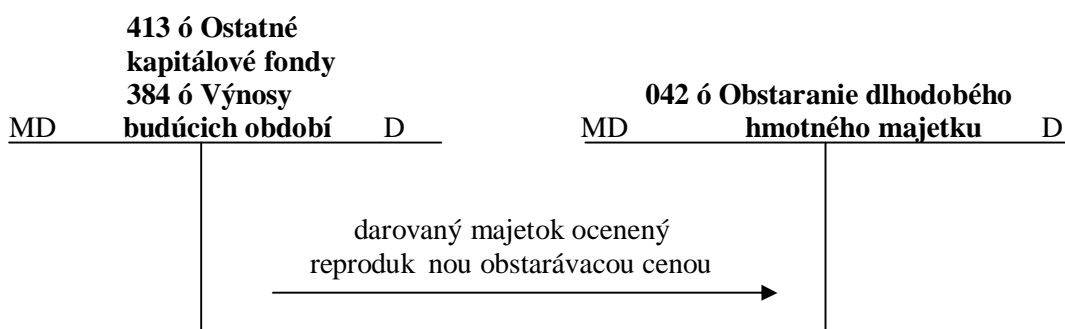
- 413 *ó* Ostatné kapitálové fondy - v prípade, keď ho daroval len družstvo alebo spoločnosť obchodnej spoločnosti,
- 384 *ó* Výnosy budúcich období *ó* ak darcom bol iný subjekt.

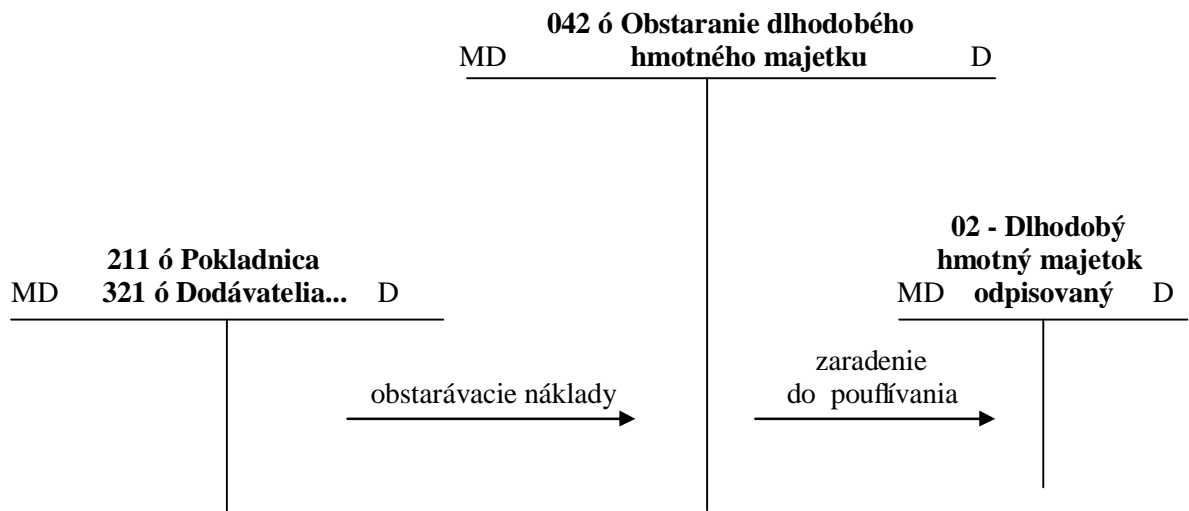
Pokiaľ pôjde o dlhodobý hmotný majetok, ktorý je neodpisovaný, tak sa začítuje na účte 042 súvzafne s týmto:

- 413 *ó* Ostatné kapitálové fondy *ó* darovaný lenom družstvom alebo spoločnosťou obchodnej spoločnosti,
- 648 *ó* Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti *ó* darovaný iným subjektom.

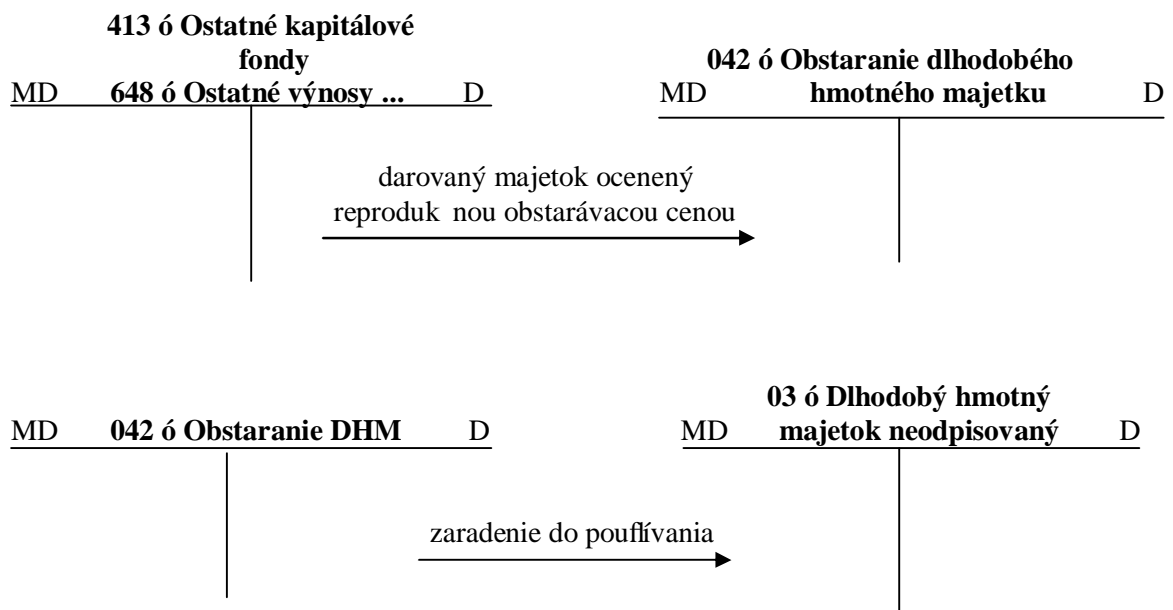
Schéma 6: Útovné zobrazenie obstarania dlhodobého hmotného majetku darovaním

a) odpisovaný

b) neodpisovaný

Zdroj: spracované podľa: LOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Účtovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3, str. 58.

Príklad: Obstaranie dlhodobého hmotného majetku darovaním

Účtovná jednotka NAOMI, s. r. o. získala od inej účtovnej jednotky stroj ako dar. Stroj bol ocenený reprodukčnou obstarávacou cenou vo výške 1 600 €, ktorá bola uvedená

aj v darovacej zmluve. Prepravu stroja si ú tovná jednotka zabezpe ila sama vlastným autom. Vznikli tieto ú tovné prípady:

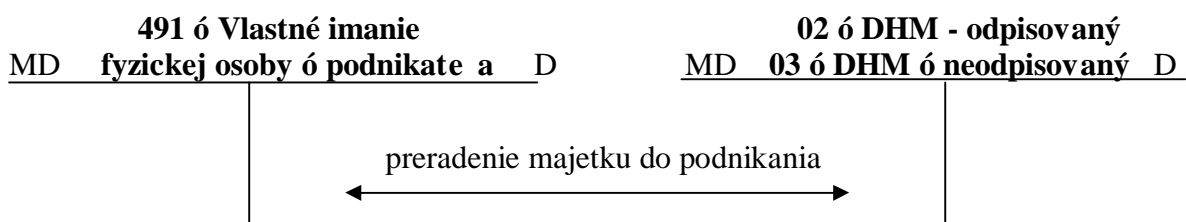
P. .	Ú tovný doklad	Opis ú tovného prípadu	þ	MD	D
1.	IÚD	Prevzatie stroja na základe darovacej zmluvy	1 600,-	042	384
2.	IÚD	Preprava stroja vlastným autom	500,-	042	622
3.	IÚD/PZP	Zaradenie stroja do pouffívania	2 100,-	022	042

3.4 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku preradením z osobného uffívania do podnikania

Tento spôsob obstarania dlhodobého hmotného majetku sa vyskytuje v prípade individuálneho podnikate a, ak sa rozhodne, fe svoj osobný majetok bude pouffíva na ú ely podnikania. Príkladom individuálneho podnikate a sú najmä fyzické osoby, flivnostníci, ktorí vedú podvojnú ú tovnú knihu a svoj súkromný dlhodobý hmotný majetok napr. auto, stroj sa rozhodli preradi do firmy.

V rámci preradenia majetku z osobného uffívania do podnikania je potrebné preukáza , naj astej-íe dokladmi, spôsob jeho nadobudnutia ako aj spôsob jeho ocenenia. Ak nemá podnikate doklad o jeho nadobudnutí, tak sa vyuffíje *súдноznalecký posudok*. Preradený dlhodobý hmotný majetok sa ocení reproduk nou obstarávacou cenou upravenou o sumu odpisov za dobu osobného uffívania.

Schéma . 7: Ú tovné zobrazenie obstarania dlhodobého hmotného majetku preradením z osobného uffívania do podnikania

Príklad: Obstaranie dlhodobého hmotného majetku preradením z osobného užívania do podnikania

Podnikateľ Andrej Veselý sa rozhodol zaradiť do podnikania svoj osobný automobil za účelom rýchlejšej prepravy v reproduknej obstarávacej cene 15 000 eur. Zúčtovanie to nasledovne:

P. .	Účtovný doklad	Opis účtovného prípadu	h	MD	D
1.	IÚD/PZP	Preradenie osobného automobilu z osobného užívania do podnikania	15 000,-	022	491

3.5 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe zmluvy o kúpe najatej veci

V podvojnom účtovníctve tento spôsob obstarania majetku označíme pojmom *finančný prenájom - leasing*. Spôsob účtovania finančného prenájmu upravujú postupy účtovania pre podnikateľov. Jeho podstatou je obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe nájomnej zmluvy za dohodnuté platby (splátky) počas dohodnutej doby prenájmu tohto majetku.

Súčasťou nájomnej zmluvy je aj dojednanie práva kúpy prenajatej veci po skončení doby prenájmu a taktiež je v nej dohodnuté stanovenie splátkového kalendára. Pod *dohodnutými platbami* rozumieme jednotlivé platby, ktoré uhradí nájomca počas dohodnutej doby finančného prenájmu majetku. *Istinou u prenajímateľa* sa rozumie celková suma dohodnutých platieb znížená o nerealizované finančné výnosy a na druhej strane *istina u nájomcu* predstavuje celkovú sumu dohodnutých platieb zníženú o nerealizované finančné náklady. *Nerealizovaný finančný výnos/náklady* predstavujú budúce finančné výnosy/náklady, ktoré vypráva prenajímateľ.

Základ finančného prenájmu tvorí trojstranný vzťah, ktorého účastníkmi sú na jednej strane *dodávateľ* tovaru, na strane druhej *nájomca* a užívateľ tovaru. Tieto dva subjekty kúpneho vzťahu navzájom prepája tretia strana a *leasingová spoločnosť*.

V praxi to znamená, že útovná jednotka (nájomca) si u dodávateľa a vyberie majetok a zároveň si vyberie leasingovú spoločnosť, ktorá predmet leasingu prefinancuje. Medzi dodávateľom majetku a leasingovou spoločnosťou je uzatvorená kúpna zmluva a medzi leasingovou spoločnosťou a nájomcom sa uzatvorí leasingová zmluva. Majetok, ktorý si nájomca vyberie kúpi leasingová spoločnosť od dodávateľa a následne ho prenajme nájomcovi. Nájomca prenajatý majetok počas doby prenájmu používa pričom platí leasingové splátky a po skončení doby prenájmu a zaplatení poslednej platby má právo majetok odkúpiť za dohodnutú cenu v leasingovej zmluve.

Znaky finančného leasingu:

- predmet leasingu si nájomca volí sám,
- predmet leasingu sa používa na prevádzkové účely,
- prenajímateľ zostáva po celú dobu trvania leasingovej zmluvy vlastníkom predmetu leasingu,
- v prípade, keď sa leasingová zmluva uzavrela na dobu určitú, potom nie je vypovedateľná,
- všetky prevádzkové riziká znáša nájomca.

Útovňovanie finančného prenájmu u prenajímateľa

V deň odovzdania majetku nájomcovi prenajímateľ účtuje na archu účtu 374 - *Pohľadávky z nájmu* so súvzťažným zápisom v prospech účtu v účtovnej triede 60 *Výnosy*. V deň splatnosti dohodnutých platieb prenajímateľ účtuje na archu účtu 374 *Pohľadávky z nájmu* splatný finančný výnos so súvzťažným zápisom v prospech účtu 662 *Úroky*.

Ak nastane prípad, keď sa leasing predčasne ukončí, tak sa prijatie majetku u prenajímateľa a zároveň tuje na archu príslušného účtu majetku v ocenení, ktoré je uvedené v zmluve o finančnom prenájme, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 325 *Ostatné záväzky*.

Útovňovanie finančného prenájmu u nájomcu

V deň prijatia majetku nájomca účtuje prijatie majetku na archu účtu 02 - *Dlhodobý hmotný majetok* odpisovaný a v prospech účtu 474 - *Záväzky z nájmu*. Všetky náklady súvisiace s obstaraním predmetu finančného prenájmu budú účtované na archu

ú tu 042 ó *Obstaranie dlhodobého hmotného majetku* so súvz afným zápisom v prospech
ú tu 321 ó *Dodávatelia* alebo 379 ó *Iné záväzky*.

Dlhodobý hmotný majetok obstaraný finan ným prenájmom, ktorý sa považuje za
odpisovaný, sa bude odpisova na základe odpisového plánu zostaveného príslu-nou
ú tovnou jednotkou.

V de splatnosti dohodnutých platieb nájomca ú tuje splatný finan ný náklad,
ktorý mu vzniklo v prospech ú tu 474 ó *Záväzky z nájmu* so súvz afným zápisom na
archu ú tu 562 ó *Úroky*.

V prípade pred asného skon enia finan ného prenájmu ú tuje nájomca tieto
skuto nosti:

- zostatková cena odpisovaného majetku sa ú tuje v prospech príslu-ného ú tu
ú tovej skupiny 08 ó *Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku* so súvz afným
zápisom na archu ú tu 551 ó *Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného
majetku*,
- následné vyradenie majetku z ú tovnictva ú tuje nájomca na archu príslu-ného
ú tu ú tovej skupiny 08 ó *Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku* so
súvz afným zápisom v prospech príslu-ného ú tu majetku.

Príklad: Finan ný prenájom

Ú tovná jednotka NAOMI, s. r. o. uzatvorila s leasingovou spoločnosťou zmluvu
o finan nom prenájme nákladného automobilu.

Suma dohodnutých platieb = 520 000 € vrátane zostatkovej ceny 10 000 € pri odkúpení
z toho: nerealizovaný finan ný výnos/náklad - 120 000 €

istina (cena predmetu)	400 000 €
úroková miera	28,5 %
doba prenájmu	1.1.2006 ó 31.12.2008

Splátkový kalendár:

1.1.06	210 000 €
31.12.07	100 000 €
31.12.08	100 000 €
31.12.09	110 000 €

Tabuľka pre útovovanie (sumy sú v tis. eur)

Obdobie	Úroková miera %	Platba	Istina (pohľadávka/závazok)	Úrok	Zníženie záväzku
1.1.06	-	210	400		400-210=190
31.12.07	28,5	100	190	190 * 0,285 = 54	190-46=144
31.12.08	28,5	100	144	144 * 0,285 = 41	144-59=85
31.12.09	28,5	110	85	85 * 0,285 = 25	85-85=0
		510		120	

a) u prenajímateľa

1.rok

P. .	Útovný doklad	Opis útovného prípadu	þ	MD	D
1.	VBÚ	Nákup zariadenia od výrobcu	400,-	132	221
2.	IÚD	Odobovanie zariadenia nájomcovi	400,-	374	604
3.	IÚD	Vyradenie zariadenia z evidencie	400,-	504	132
4.	VBÚ	Prvá splátka pri odobovaní (nediskontovaná)	210,-	221	374
5.	VBÚ	Druhá splátka (46+54)	100,-	221	374
6.	IÚD	Finančný výnos o úrok	54,-	374	662

2. rok

P. .	Útovný doklad	Opis útovného prípadu	þ	MD	D
7.	VBÚ	Tretia splátka (59+41)	100,-	221	374
8.	IÚD	Finančný výnos o úrok	41,-	374	662

3. rok

P. .	Útovný doklad	Opis útovného prípadu	þ	MD	D
9.	VBÚ	Štvrtá splátka (85+25)	100,-	221	374
10.	IÚD	Finančný výnos o úrok	25,-	374	662

b) u nájomcu

1.rok

P. .	Ú tovný doklad	Opis ú tovného prípadu	p	MD	D
1.	IÚD/PZP	Zaradenie predmetu do majetku	400,-	022	474
2.	VBÚ	Prvá splátka nediskontovaná	210,-	474	221
3.	VBÚ	Druhá splátka	100,-	474	221
4.	IÚD	Finan ný náklad ó úrok	54,-	562	474
5.	IÚD	Odpis majetku (flivotnos 5 rokov, lineárne)	80,-	551	082

2.rok

P. .	Ú tovný doklad	Opis ú tovného prípadu	p	MD	D
6.	VBÚ	Tretia splátka (59+41)	100,-	474	221
7.	IÚD	Finan ný náklad ó úrok	41,-	562	474
8.	IÚD	Odpis majetku	80,-	551	082

3.rok

P. .	Ú tovný doklad	Opis ú tovného prípadu	p	MD	D
9.	VBÚ	TVrtá splátka vrátane ceny dokúpenia (85+25)	110,-	474	221
10.	IÚD	Finan ný náklad ó úrok	25,-	562	474
11.	IÚD	Odpis majetku	80,-	551	082

Podstatou asti s názvom Výsledky práce bolo definova jednotlivé sú asné spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku a ich vysvetlenie na praktických príkladoch. Zistili sme napríklad, že ak ú tovná jednotka disponuje dostatkom finan ných prostriedkov, tak by si mala zvoli obstaranie dlhodobého hmotného majetku kúpou. Ak vie daný dlhodobý hmotný majetok sama vyrobi , tak si ho môže vytvori vlastnou innos ou. V prípade, že má nedostatok finan ných prostriedkov, mala by sa rozhodnú

pre niektorý z cudzích zdrojov financovania, pričom možno povedať, že najčastejšie používaný spôsob obstarania považujú mnohé ústavné jednotky finančný prenájom.

V súčasnej dobe existujú viaceré alternatívy obstarania dlhodobého hmotného majetku a ústavná jednotka si na základe svojej finančnej situácie sama zvolí spôsob, ktorým si svoj dlhodobý hmotný majetok obstará.

Záver

Bakalárska práca bola zameraná na oblasť obstarania dlhodobého hmotného majetku. Poukázali sme nielen na teoretické vymedzenie dlhodobého hmotného majetku, jeho spôsoby obstarania, ale hlavne na ústovanie jednotlivých súasnych spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku prostredníctvom vzorových ústovných prípadov.

V rámci obsahového vymedzenia dlhodobého hmotného majetku bol definovaný dlhodobý hmotný majetok a hlavne jeho jednotlivé zložky, ktoré sme vymedzili podľa postupov ústovania pre podnikateľov. Každú zložku sme si charakterizovali a objasnili jej podstatu.

V závere nej práci boli analyzované oceňovacie veličiny a ich správne použitie pri oceňovaní dlhodobého hmotného majetku. Pri ocenení sa venujeme hlavne tomu, čo je v tomto prípade podstatné, a to hlavne deň, ku ktorému sa oceňuje a jednotlivé typy oceňovacích veličín podľa spôsobu obstarania dlhodobého hmotného majetku. Súčasťou práce bolo aj zobrazenie dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve, kde sme si vylenili účty, na ktorých sa účtuje obstaranie dlhodobého hmotného majetku. Na zachytenie jednotlivých zložiek dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve sme si vymedzili v rámci ústovej osnovy dve ústové skupiny 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný a 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný.

Hlavnou podstatou bakalárskej práce bolo charakterizovanie a následné zobrazenie jednotlivých spôsobov obstarania dlhodobého hmotného majetku. Boli charakterizované spôsoby obstarania kúpou, vlastnou výrobou, darovaním, preradením z osobného užívania do podnikania a na základe zmluvy o kúpe najatej veci (finančný prenájom). Každý spôsob obsahoval teoretické hľadisko, kde sme si zadefinovali daný spôsob a vymedzili účty potrebné na účtovanie. Obohatili sme to o schému, ktorej základom bolo účtovné zobrazenie jednotlivého spôsobu obstarania dlhodobého hmotného majetku. Pri každom spôsobe obstarania sme aplikovali teoretické vedomosti o konkrétnom spôsobe na praktický príklad pre ľahšie pochopenie danej problematiky, pri ktorom sme použili fiktívne účtovné jednotky.

Každá právna úprava je sprevádzaná istými zmenami. Práve preto môžeme v budúcnosti dôjsť napríklad aj k samotným zmenám pri jednotlivých spôsoboch obstarania dlhodobého hmotného majetku. Samotné ústavníctvo prechádza zmenami, preto je veľmi potrebné mať pravidelný prehľad o aktuálnych zákonoch a opatreniach, a v prípade, keď nejaké zmeny aj skutočne nastanú, je nutné sa nimi následne riadiť.

Súčasné spôsoby obstarania dlhodobého hmotného majetku nám poskytujú rôzne možnosti ako dlhodobý hmotný majetok obstarávať. Avšak každá ústavná jednotka sa musí sama rozhodnúť, ktorý spôsob obstarania dlhodobého hmotného majetku si vyberie. Práve preto by si mala jednotlivé subjekty najskôr zhodnotiť a vybrať ten najvhodnejší pre obstaranie dlhodobého hmotného majetku, ktorý bude používať podľa svojej podnikateľskej činnosti.

Zoznam poufitej literatúry

Knifné publikácie:

1. BA^TTINCOVÁ, A. 2009. *Dlhodobý hmotný majetok z ú tovného a da ového h adiska*. 4. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2009, 124 s. ISBN 978-80-8078-199-6.
2. CENIGOVÁ, A. 2010. *Podvojn é ú tovníctvo podnikate ov*. 11. vyd. Bratislava: Ibiprint, 2010. 656 s. ISBN 978-80-969946-2-5.
3. GONDA, V. a kol. 2009. *Metodika vedeckej práce*. Bratislava: Ekonóm, 2009. 250 s. ISBN 978-80-225-2797-2.
4. MÁZIKOVÁ, K. ó BOU^TKOVÁ, D. ó MATEÁ^TOVÁ, M. 2009. *Ú tovníctvo A*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 198 s. ISBN 978-80-8078-294-8.
5. MÁZIKOVÁ, K. 2006. *Ú tovníctvo. Nadobúdanie zru ností v podvojn om ú tovníctve*. Bratislava: Iura Edition, 2006. 271 s. ISBN 80-8078-088-9.
6. SOUKUPOVÁ, B. ó ^TLOSÁROVÁ, A. ó BA^TTINCOVÁ, A. 2004. *Ú tovníctvo*. 2. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2004. 638 s. ISBN 80-89047-01-7.
7. SUHÁNYIOVÁ, A. 2007. *Ú tovníctvo I. ó Základy podvojného ú tovníctva podnikate ov*. Ko-ice: Elfa, 2007. 119 s. ISBN 978-80-8086-072-1.
8. ^TLOSÁR, R. ó ^TLOSÁROVÁ, A. 2004. *Ú tovníctvo pre 2. ro ník obchodných akadémií*. 4. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2004. 204 s. ISBN 978-80-8078-268-9.
9. ^TLOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Ú tovníctvo B*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3.
10. ^TLOSÁROVÁ, A. a kol. 2009. *Ú tovníctvo B ó cvi ebnica*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 245 s. ISBN 978-80-8078-245-0.

Právne normy:

11. Zákon . 431/2002 Z. z. o ú tovníctve v znení neskor-ích predpisov.
12. Opatrenie ministerstva financií Slovenskej republiky . 23 054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch ú tovania a rámcovej ú tovej osnove pre podnikate ov ú tujúcich v sústave podvojného ú tovníctva v znení neskor-ích predpisov.
13. Zákon . 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskor-ích predpisov.